

Министерство на земеделието

**Оперативен анализ
за основни земеделски култури**

(Бюлетин № 19/2023)

София, 17 май 2023 г.

Съдържание

1.	Проведени основни мероприятия в растениевъдството	3
1.1	Площи за реколтиране с есенни култури	3
1.2	Засети площи с пролетници	3
1.3	Площи и производство на зеленчуци	4
2.	Външна търговия с основни земеделски култури	5
2.1	Зърнени и маслодайни култури	5
2.2	Плодове и зеленчуци	6
3.	Цени	7
3.1	Зърнени и маслодайни култури	7
3.2	Плодове и зеленчуци	8

Забележки: Материалът включва оперативни данни, които нямат статистически характер, а служат само като ориентир за текущото състояние на пазара, в т. ч.: оперативна информация относно проведените основни селскостопански мероприятия по данни от областните дирекции „Земеделие“, общински служби по земеделие и текуща информация относно товарите с основни зърнени и маслодайни култури, преминали границите на страната чрез основните пристанища.

1. Проведени основни мероприятия в растениевъдството

1.1 Площи за реколтиране с есенни култури

По оперативни данни, към 11 май 2023 г. площите за реколтиране с пшеница и ечемик са съответно с 2,7% и 0,4% повече на годишна база. Намаление спрямо същия период на миналата година е налице при площите с маслодайна рапица (с 28,8%), тритикале (с 8%) и ръж (с 6,4%).

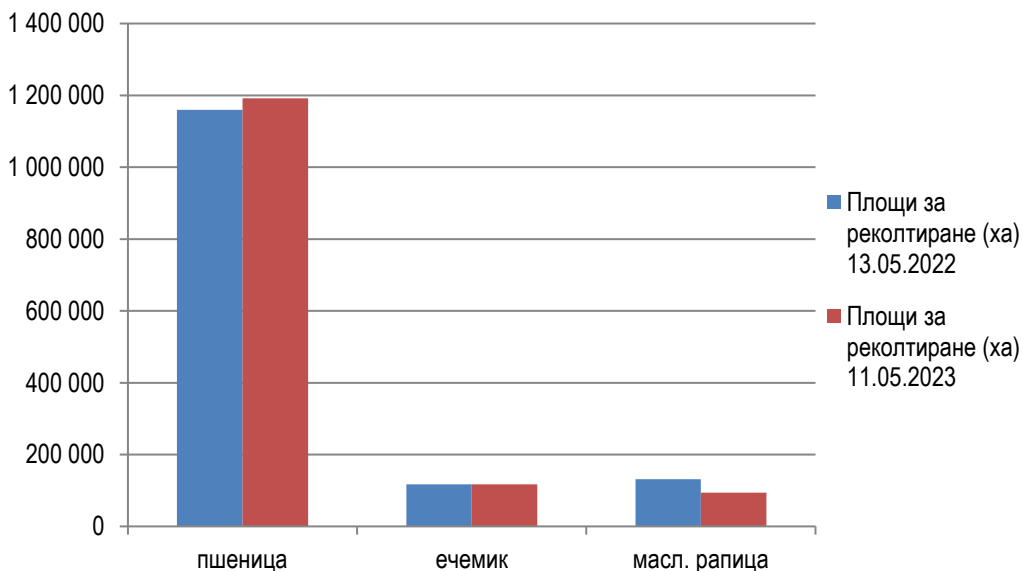
Площи за реколтиране с основни есенни култури към 11.05.2023 г.

	13.05.2022	11.05.2023	Изменение на годишна база, %
пшеница	1 159 905	1 191 556	2,7%
ечемик	117 012	117 510	0,4%
маслодайна рапица	131 650	93 749	-28,8%
ръж	8 507	7 966	-6,4%
тритикале	14 663	13 493	-8,0%

Източник: Оперативни данни от областните дирекции „Земеделие“ и ОСЗ, обработени от Министерство на земеделието.

Забележка: Площи за реколтиране = Засети площи – Пропаднали площи.

Площи за реколтиране при основни есенни култури към 11.05.2023 г., сравнено със същия период на 2022 г.

1.2 Засети площи с пролетници

През последната седмица се наблюдава известно ускоряване на сеитбата на пролетни култури, в резултат на което изоставането на засетите площи с маслодаен слънчоглед и царевица за зърно спрямо година по-рано се свива съответно до 15,1% и 24,8%. При пролетния ечемик намалението на площите е незначително - с 1,8%.

Към 11 май 2023 г. разсадените площи с тютюн от трите основни типа са както следва: 439 ха „Ориенталски“, 4 ха „Виржиния“ и 32 ха „Бърлей“.

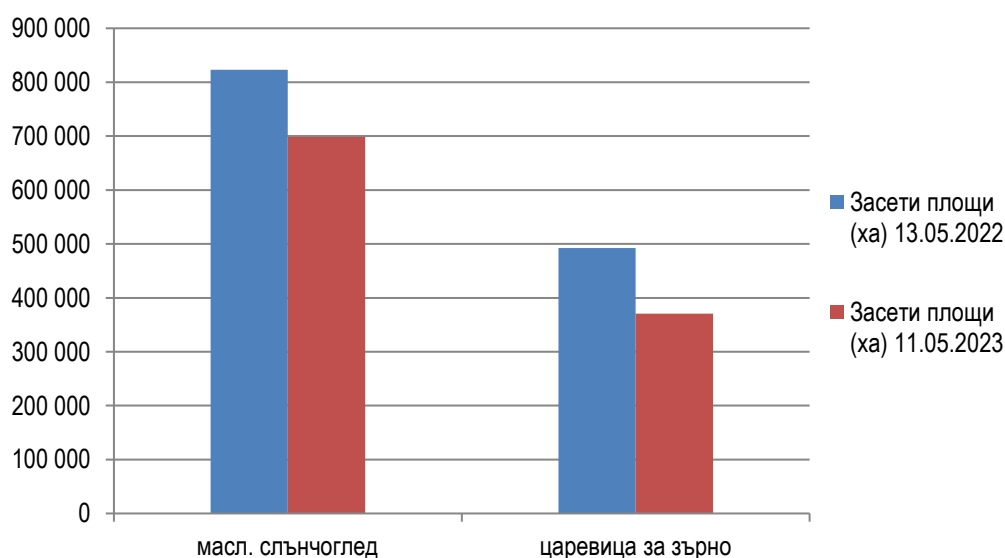
Засети площи с пролетници към 11.05.2023 г., ха

	13.05.2022	11.05.2023	Изменение на годишна база, %
маслодаен слънчоглед	822 826	698 400	-15,1%
царевица за зърно	492 479	370 476	-24,8%
пролетен ечемик	1 369	1 345	-1,8%
тютюн Ориенталски	230	439	90,9%
тютюн Виржиния	5	4	-20,0%
тютюн Бърлей	1	32	3 100,0%

Източник: Оперативни данни от областните дирекции „Земеделие“ и ОСЗ, обработени от Министерство на земеделието.

* Няма данни

Засети площи с маслодаен слънчоглед и царевица за зърно към 11.05.2023 г., сравнено със същия период на 2022 г.

1.3 Площи и производство на зеленчуци

Според последните оперативни данни, засадените открити площи с повечето от основните зеленчуци и пъпеши са в границите от 1,4% (краставици) до 51,2% (пипер) под нивата отпреди една година. Засега увеличение бележат само площите с ягоди (с 4,6%) и дини (с 14,8%).

Към 11 май 2023 г. са прибрали 118 тона ранни картофи, 19 тона зеле и 3 тона ягоди от открити площи.

Общото производство на оранжерийни домати в страната от началото на годината до момента е с 51,9% над миналогодишното, а това на оранжерийни краставици - със 7,7% по-малко.

Площи и производство от зеленчуци към 11.05.2023 г.

	11.05.2023				Изменение на годишна база, %			
	Засадени площи (ха)	Реколтирани площи (ха)	Производство (тона)	Среден добив (кг/дка)	Засадени площи (ха)	Реколтирани площи (ха)	Производство (тона)	Среден добив (кг/дка)
картофи	3 789	8	118	1 475	-30,3%	-11,1%	3,5%	16,4%
зеле	220	1	19	1 900	-12,0%	-66,7%	-59,6%	21,3%
дини	956	*	*	*	14,8%	-	-	-
пъпеши	302	*	*	*	-43,6%	-	-	-
пипер на открито	83	*	*	*	-51,2%	-	-	-
домати на открито	228	*	*	*	-29,6%	-	-	-
краставици на открито**	69	*	*	*	-1,4%	-	-	-
ягоди на открито	896	10	3	30	4,6%	-28,6%	-89,1%	-84,7%
домати в оранжерии	321	45	814	1 809	-3,9%	40,6%	51,9%	8,0%
краставици в оранжерии	215	78	4 037	5 176	-6,5%	18,2%	-7,7%	-21,9%

Източник: оперативни данни от областните дирекции „Земеделие“ и ОСЗ, обработени от Министерство на земеделието.

* Няма данни

** вкл. и корнишони

2. Външна търговия с основни земеделски култури

2.1 Зърнени и маслодайни култури

Износ на основни зърнени и маслодайни култури с пазарна година юли - юни (пшеница, ечемик и рапица)

В рамките на последната седмица през „Пристанище Варна“ ЕАД¹ са изнесени 30,9 хил. тона пшеница, докато товари с ечемик и рапица не са преминавали. Общо за периода от началото на пазарната 2022/23 година до 14 май 2023 г., експортът на пшеница и ечемик през порта бележи спад от съответно 29,4% и 58,9% на годишна база.

¹ През последните няколко години „Пристанище Варна“ ЕАД формира около 30% от общия експорт на пшеница, царевича и ечемик и под 20% от този на слънчоглед и рапица.

Износ на пшеница, ечемик и рапица от „Пристанище Варна“ ЕАД, тона

	04.07.2021 – 14.05.2022	04.07.2022 – 14.05.2023	Изменение на годишна база
пшеница	1 307 435	923 102	-29,4%
ечемик	87 725	36 065	-58,9%
рапица	0	11 014	-

Източник: „Пристанище Варна“ ЕАД

На този етап няма данни за износ на пшеница, ечемик и рапица от реколта `2022 през „Пристанище Бургас“ ЕАД, опериращо на терминал Бургас – Изток 1.

Износ на основни зърнени и маслодайни култури с пазарна година септември – август (царевица и слънчоглед)

Общо изнесеното количество царевица през „Пристанище Варна“ ЕАД от началото на септември 2022 г. до момента е с 47,1% по-малко на годишна база, като за втора поредна седмица не са преминавали товари със зърнената култура. Експортът на слънчоглед през порта остава в застой.

Износ на царевица и слънчоглед от „Пристанище Варна“ ЕАД, тона

Продукти	05.09.2021 – 14.05.2022	05.09.2022 – 14.05.2023	Изменение на годишна база
царевица	671 985	355 691	-47,1%
слънчоглед	0	14 494	-

Източник: „Пристанище Варна“ ЕАД

До момента не е отчетен експорт на царевица и слънчоглед – реколта `2022 от „Пристанище Бургас“ ЕАД.

Внос

От началото на съответните пазарни години (м. юли 2022 г. за есенните и м. септември 2022 г. за пролетните култури) до 14 май 2023 г. не е регистриран внос на зърнени и маслодайни култури през двете наблюдавани пристанища във Варна и Бургас.

Информацията за търговията с основните зърнени и маслодайни култури по данни на Националния статистически институт, включена в Бюлетин № 16/2023, ще бъде актуализирана след публикуване на официални данни за внос и износ за февруари 2023 г.

2.2 Плодове и зеленчуци

Актуализация на информацията за внос и износ на плодове и зеленчуци, публикувана в Бюлетин № 16/2023, ще бъде направена след предоставяне на данни от Националния статистически институт.

3. Цени

3.1 Зърнени и маслодайни култури

Към 10 май 2023 г. се наблюдава леко седмично понижение на средните изкупни цени на пшеница за страната – с 0,2% при хлебната и с 0,3% при фуражната. Изкупната цена на царевицата се запазва на нивото от предходната седмица, а тази на слънчогледа се повишава с минималните 0,1%.

Средни изкупни цени на основни зърнени и маслодайни култури към 10.05.2023 г., лв./тон без ДДС

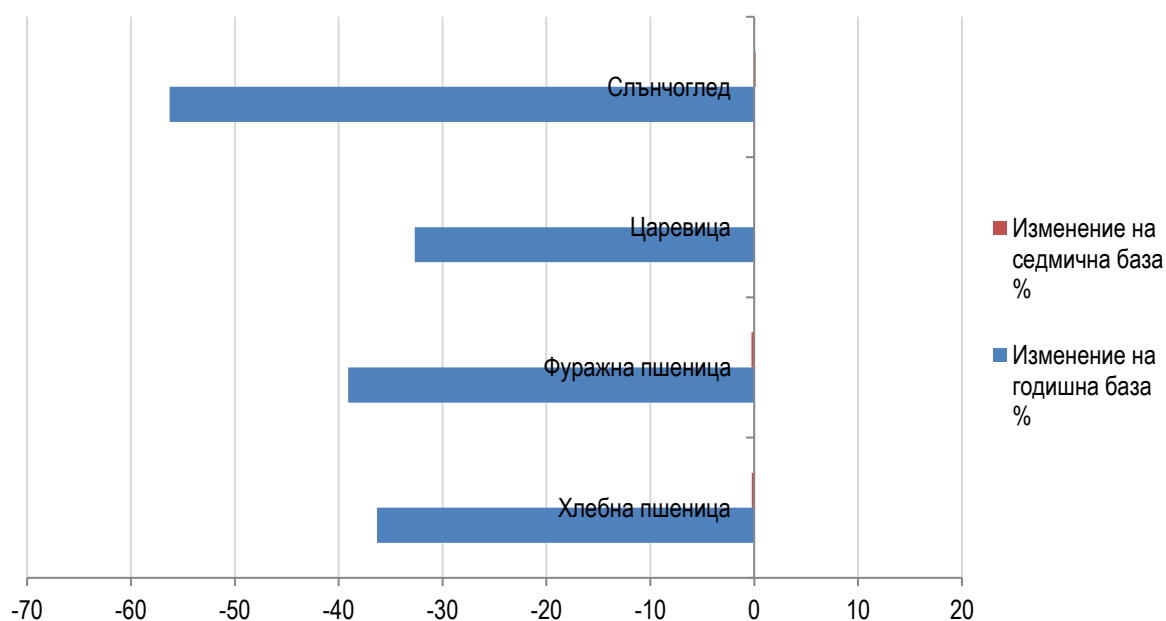
	11.05.2022	03.05.2023	10.05.2023	Изменение на годишна база %	Изменение на седмична база %
Хлебна пшеница	661	422	421	-36,3	-0,2
Фуражна пшеница	650	397	396	-39,1	-0,3
Ечемик	*	*	*	-	-
Царевица	621	418	418	-32,7	0,0
Слънчоглед	1 651	721	722	-56,3	0,1
Рапица	*	*	*	-	-

Източник: САПИ ЕООД (средноседмични цени); изчисления на МЗм.

* Няма данни

Сравнявайки със същия период на миналия сезон, основните зърнени и маслодайни култури са поевтинели в границите от 32,7% (царевица) до 56,3% (слънчоглед).

Изменение на изкупните цени на основни зърнени и маслодайни култури към 10.05.2023 г.

3.2 Плодове и зеленчуци

При предлагането на едро на плодове и зеленчуци на тържищата се отчитат разнопосочни седмични ценови изменения. Вносните домати, зелето, червеният пипер и ябълките поскъпват с между 2,1% и 7,6%. По-ниски спрямо предходната седмица са средните цени на едро на българските оранжерийни домати и краставици (съответно с 6,8% и 8,7%) и на вносните краставици (с 1,9%).

Средни цени на едро на основни плодове и зеленчуци към 12.05.2023 г., лв./кг

	13.05.2022	05.05.2023	12.05.2023	Изменение на годишна база %	Изменение на седмична база %
картофи	0,99	1,31	1,31	32,3	0,0
домати (оранжерийни)	4,15	4,11	3,83	-7,7	-6,8
домати (открити площи)	*	*	*	-	-
домати (внос)	3,30	2,84	2,90	-12,1	2,1
краставици (оранжерийни)	2,92	3,23	2,95	1,0	-8,7
краставици (внос)	2,34	2,69	2,64	12,8	-1,9
пипер (зелен)	*	*	*	-	-
пипер (червен, внос)	3,77	4,12	4,35	15,4	5,6
зеле	1,16	1,29	1,35	16,4	4,7
дини	*	*	*	-	-
пъпеши	*	*	*	-	-
праскови	*	*	*	-	-
череша	*	*	*	-	-
ябълки (внос)	*	1,70	1,83	-	7,6
сливи	*	*	*	-	-
круши	*	*	*	-	-
десертно грозде	*	*	*	-	-

Източник: ДКСБТ; изчисления на МЗм.

* Няма данни

Към 12 май 2023 г. картофите се търгуват с 32,3% по-скъпо в сравнение с година по-рано. По-умерено са нараснали цените на краставиците (български оранжерийни и вносни), червения пипер и зелето – от 1% до 16,4%. Поевтиняване на годишна база се регистрира само при домати – с 12,1% за вносните и със 7,7% за българската оранжерийна продукция.

Изменение на цените на едро на основни плодове и зеленчуци към 12.05.2023 г.

